

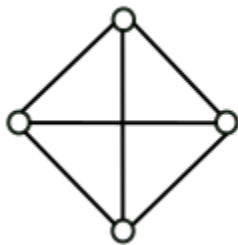
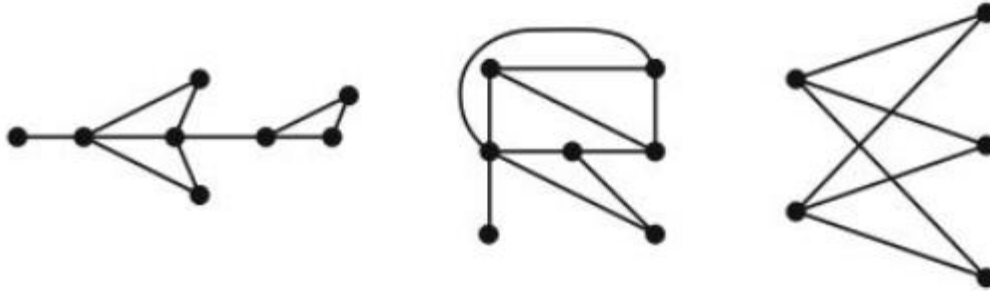
Lý thuyết đồ thị

Đồ thị phẳng.

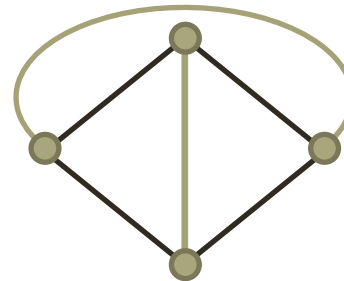
Tuần học 30/3-5/4

Định nghĩa

- **Đồ thị G được gọi là phẳng** nếu có thể vẽ nó trong mặt phẳng sao cho các cặp cạnh chỉ cắt nhau tại đỉnh.

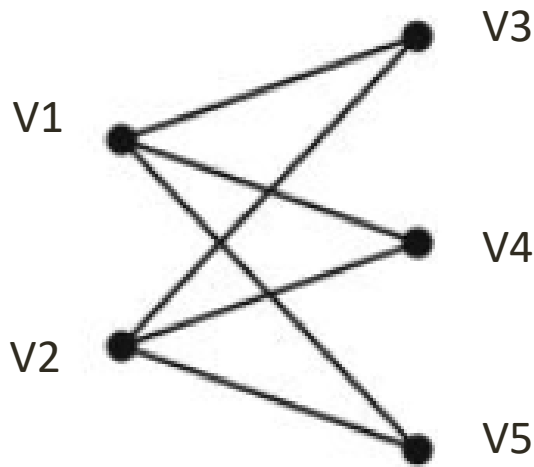
K_4

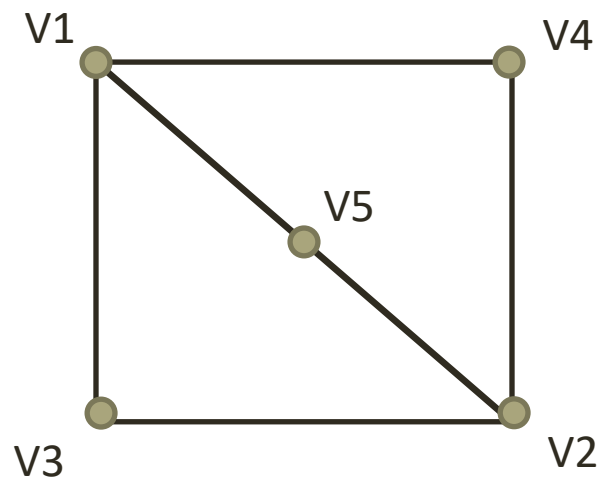
K_4

Định nghĩa

- **Đồ thị G được gọi là phẳng** nếu có thể vẽ nó trong mặt phẳng sao cho các cặp cạnh chỉ cắt nhau tại đỉnh.

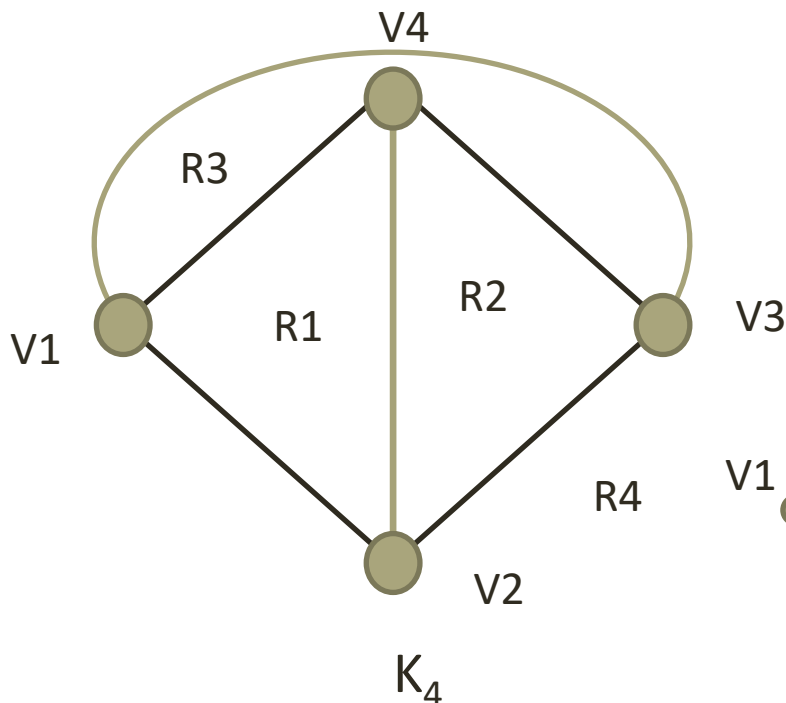
$K_{2,3}$

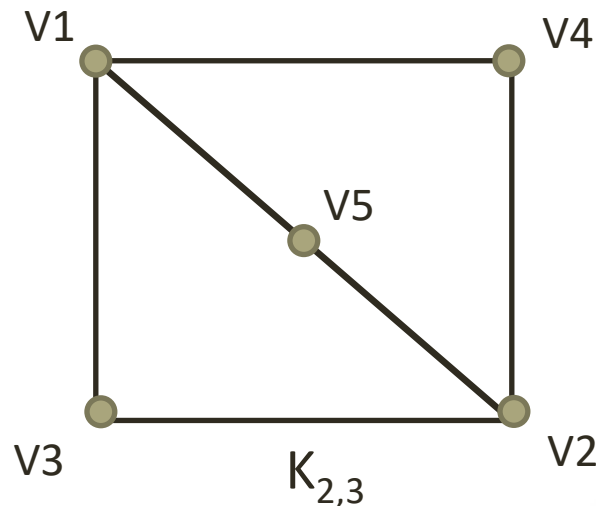
$K_{2,3}$

Định lý Euler (Công thức Euler)

- Nếu G là một đồ thị phẳng liên thông có n đỉnh, q cạnh và r vùng thì $n - q + r = 2$.

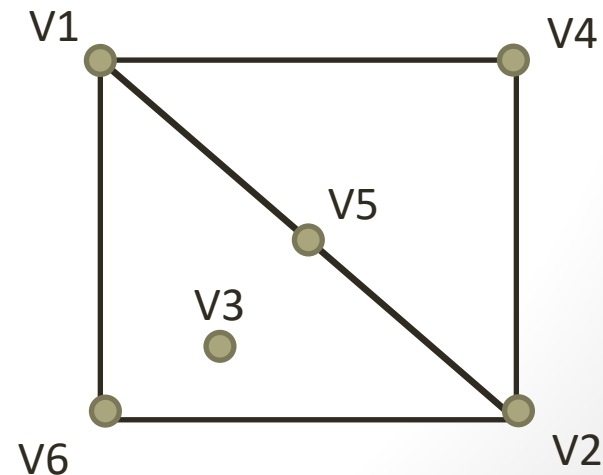
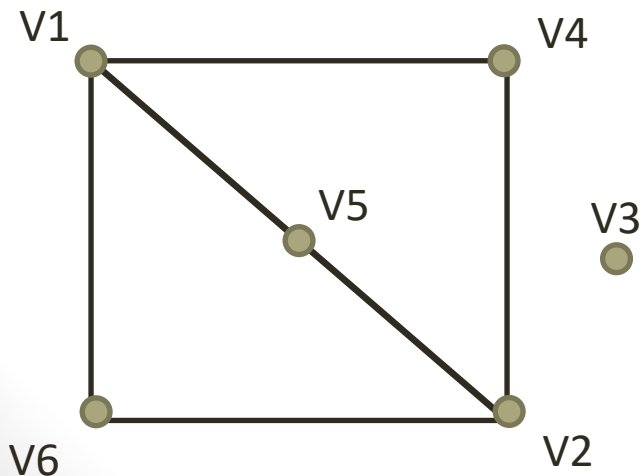
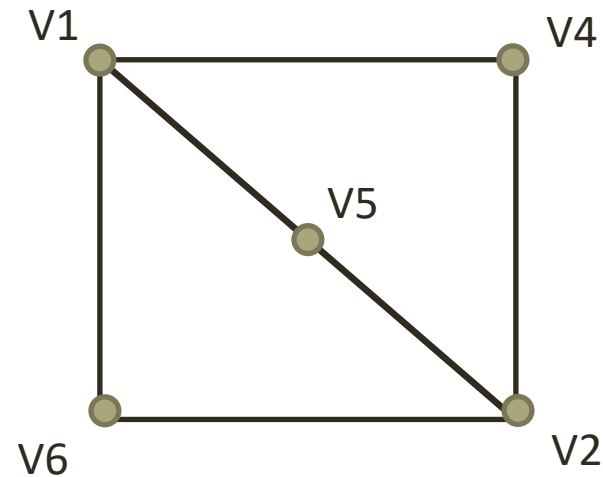
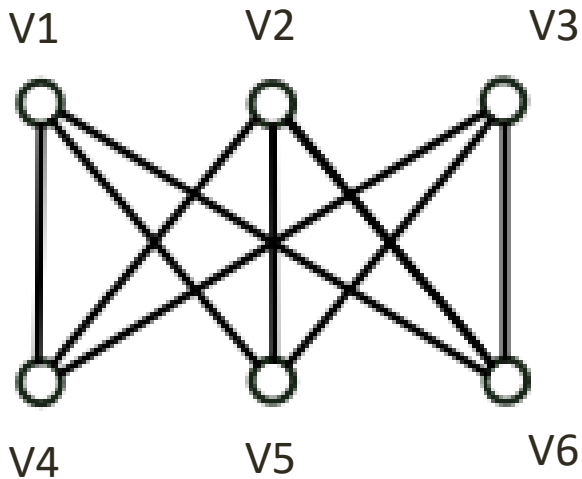
$$\begin{aligned}n &= 4 \\q &= 6 \\r &= 4 \\n - q + r &= 2\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}n &= 5 \\q &= 6 \\r &= ??? \\n - q + r &= 2\end{aligned}$$

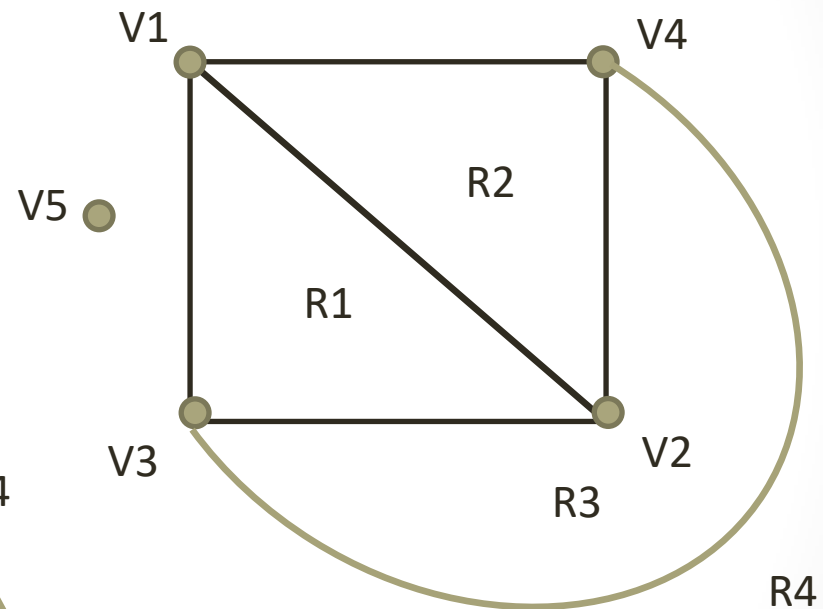
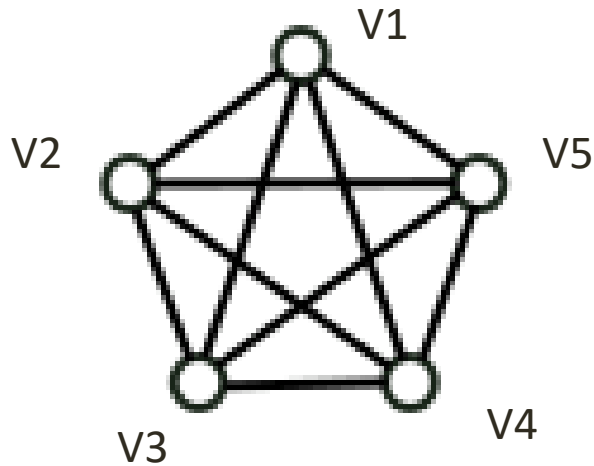
Định lý Euler (Công thức Euler)

- Đồ thị phân đôi đầy đủ $K_{3,3}$ không phẳng.

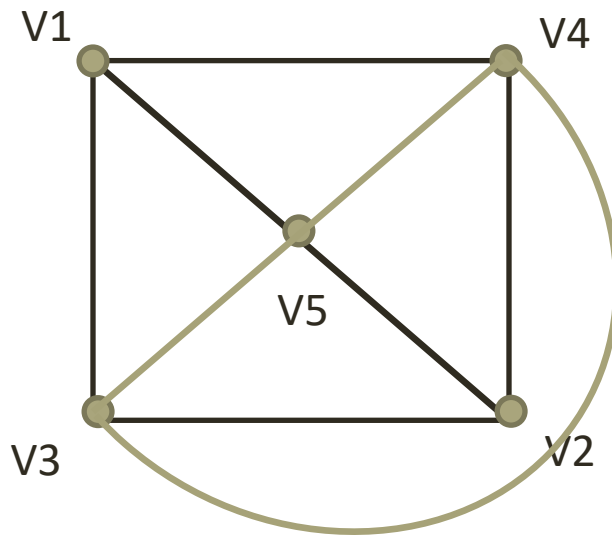

Định lý Euler (Công thức Euler)

- Đồ thị đầy đủ K_5 không phẳng.

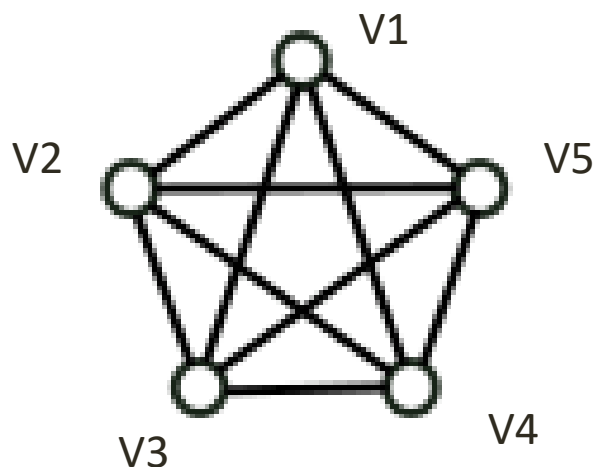

Không có
cạnh nối v1
và v2 mà
không cắt
cạnh khác

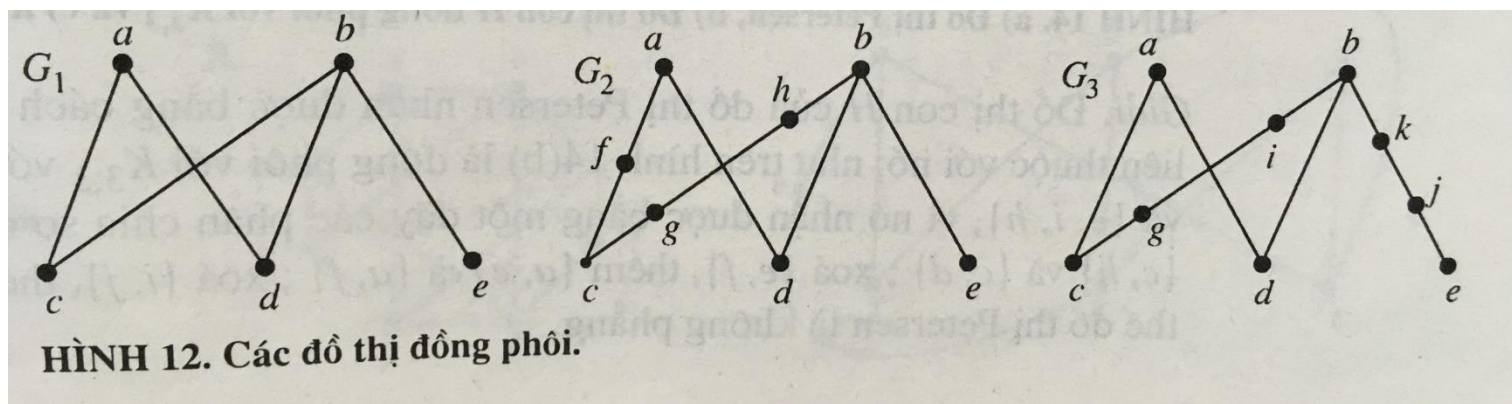
Định lý Euler (Công thức Euler)

- Hệ quả công thức Euler: Nếu G là một đơn đồ thị phẳng liên thông với e cạnh, v đỉnh, trong đó $v \geq 3$, thì $e \leq 3v - 6$.
- Ví dụ: K_5 có $n=5$ đỉnh và $e=10$ cạnh. Do $v \geq 3$ và $3v - 6 = 9 < e$ nên K_5 không phẳng.

Định lý Kuratowski

- Đồ thị đồng phôi: Nếu một đồ thị là phẳng thì mọi đồ thị nhận được từ đồ thị này bằng cách bỏ đi cạnh $\{u,v\}$ và thêm vào đỉnh mới w cùng hai cạnh $\{u,w\}$ và $\{w,v\}$ cũng là phẳng. Phép toán như trên gọi là phép phân chia sơ cấp. Các đồ thị G_1 và G_2 được gọi là đồng phôi nếu chúng có thể nhận được từ cùng một đồ thị bằng một dãy các phép phân chia sơ cấp.

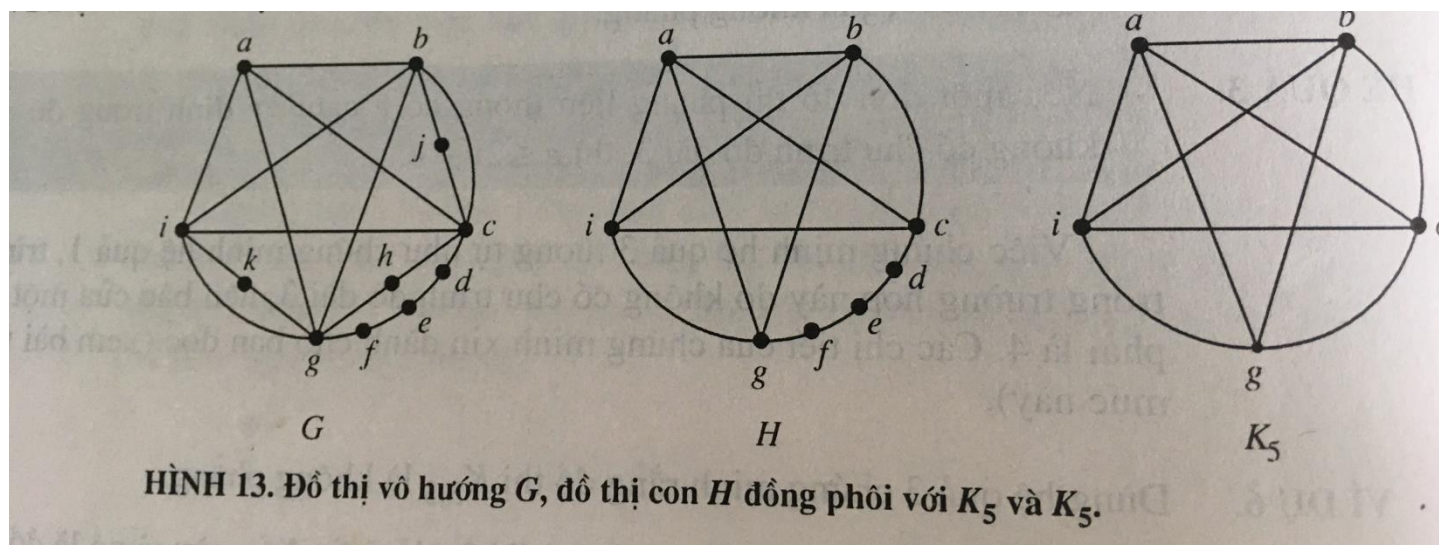

- Hình vẽ cho thấy G_1 , G_2 và G_3 đồng phôi vì có thể nhận được từ đồ thị G_1 bằng các phép phân chia sơ cấp.

Định lý Kuratowski

- Định lý Kuratowski: Đồ thị G là phẳng nếu và chỉ nếu nó không chứa đồ thị con đồng phôi $K_{3,3}$ cũng như K_5 .

- Hình vẽ thể hiện đồ thị G có đồ thị con là H bằng cách bỏ đi các đỉnh j, k, h và các cạnh liên thuộc với chúng. H đồng phôi với K_5 vì có thể nhận được từ K_5 bằng cách thêm các đỉnh d, e, f và một dãy các phép phân chia sơ cấp. Vậy G không phẳng.